

Operació contra els CDR: un any d'investigació sense poder acreditar el terrorisme

La instrucció del cas continua oberta a l'Audiència Nacional i la Fiscalia manté l'acusació contra els activistes independentistes sense poder demostrar l'existència d'explosius

Dos agents de la Guàrdia Civil s'emporten un detingut a Sabadell | ACN

El 23 de setembre de 2019 la Guàrdia Civil irrompia a casa de nou membres dels Comitès de Defensa de la República (CDR). L'Operació Judes veia la llum després de mesos d'investigacions, posant sota els focus els comitès com a "organització criminal". Ara són tretze el total d'investigats per l'Audiència Nacional, mentre la instrucció continua oberta. Un any després, set dels acusats han passat entre tres i quatre mesos a la presó, encara que no s'ha pogut acreditar l'existència d'explosius ni de plans per atemptar contra objectius concrets.

1. De què se'ls acusa? L'Audiència Nacional investiga tretze persones en el marc de l'Operació Judes. A tots se'ls acusa de pertinença a organització terrorista. A tres d'ells, a més, se'ls acusa també de tinença d'explosius i conspiració per fer estralls. Es tracta de Jordi Ros, Alexis Codina i Germinal Tomàs, considerats per la Guàrdia Civil membres del "nucli productor" d'explosius del suposat Equip de Resposta Tàctica, l'existència del qual no s'ha pogut acreditar.

Dels tretze investigats, dos -David Budria i Clara Borrero- van ser posats en llibertat poc després

de ser detinguts el 23 de setembre del 2019. Set més -Jordi Ros, Alexis Codina, Germinal Tomàs, Xavier Duch, Eduard Garzón, Ferran Jolis i Txevi Buigas-van passar entre tres i quatre mesos en presó provisional, fins que l'Audiència Nacional. L'alliberament arribava després que no es pogués provar l'existència d'explosius i que el jutge instructor tingués en compte l'arrelament dels detinguts als seus municipis per deixar-los en llibertat sota fiança.

2. Es manté el delictes de terrorisme. La gènesi de la investigació de l'Operació Judes és la consideració dels que la Guàrdia Civil fa dels CDR com a "organització criminal". Segons el cos, els comitès s'han anat "radicalitzant" i optant per la via "clandestina" per dur a terme accions delictives que permetin desplegar la República. És en aquest marc en què les investigacions policials situen l'anomenat Equip de Resposta Tàctica (ERT), que conformarien els detinguts. Segons el sumari, aquest grup seguia les directrius estratègiques dels CDR, un fet que no queda provat en tota la investigació. I és que al llarg dels nou volums no només no apareix cap prova ni document al qual es pugui vincular els plans dels empresonats a una estructura política.

El que ha permès mantenir la investigació per terrorisme tot i la inexistència d'explosius i la manca d'evidències per sustentar la resta d'acusacions és la reforma del codi penal del 2015. PP i PSOE van impulsar un canvi amb el suport d'UPN, Coalició Canària i Foro Asturias, mentre que CiU i UPyD es van abstenir. Des del 2015 la consideració de terrorisme ha guanyat amplitud i ja no només inclou qualsevol fet que provoqui un estat de terror a la població, sinó la "subversió de l'ordre constitucional" i "suprimir i desestabilitzar greument el funcionament de les institucions polítiques o de les estructures econòmiques i socials". També l'alteració de la "pau pública", sense entrar en més concreció, tal com recull l'article 573. El mateix article obre la porta a condemnar per terrorisme delictes de desordres públics comesos per una organització però també de manera individual en l'empresonament d'un grup.

3. Inexistència d'explosius. Pocs minuts després que la Guàrdia Civil entrés al domicili dels investigats, diversos mitjans de referència espanyols ja anunciaven que s'havien trobat explosius i que els detinguts n'estaven fabricant. Això, combinat amb la filtració de vídeos i imatges concretes enregistrades per la Guàrdia Civil, va crear en part de l'opinió pública la percepció que l'Audiència Nacional estava desarticulant una cèl·lula terrorista independentista. Amb els pas dels dies, però, tot plegat es va anar desinflant. A dia d'avui, encara no han aparegut els explosius que fonamenten bona part de l'acusació de terrorisme. "La Fiscalia sap des del 23-S que no hi ha res", deien Jordi Ros i Eduard Garzón en una entrevista a **NacióDigital**, i lamentaven que costa molt desmentir la "gran mentida" que es va difondre al principi de la causa, segons la qual els CDR preparaven explosius i fins i tot tenien previst fer alguna acció.

Sense ni rastre dels explosius, els investigadors van fer referència als "precursors d'explosius", productes químics d'ús comú que poden ser considerats de risc, sobretot pel seu abast explosiu en mesclades concretes. Aquesta mena de productes sovint han servit per construir acusacions de terrorisme que després no s'han pogut acreditar. La defensa està pendent ara de l'informe final de la Guàrdia Civil sobre el material requisat el 23 de setembre. En conversa amb aquest diari, Eduard Garzón, un dels empresonats, va explicar que els agents es van endur de casa seva un pot de pintura, una senyera, dues samarretes dels CDR, un ordinador i un disc dur amb fotos familiars. "Difícilment m'ho tornaran", lamentava. Sigui com sigui, un any després, la Guàrdia Civil continua sense poder aportar els suposats explosius a la causa.

4. La instrucció continua oberta. La causa a l'Audiència Nacional continua oberta a l'espera que l'instructor envii el cas a judici. Encara poden passar mesos. Fonts de les defenses consultades per **NacióDigital** expliquen que a dia d'avui no hi ha hagut canvis substancials en la instrucció del cas, tot i que sí que s'han filtrat a la premsa suposats infomes de la Guàrdia Civil contra els encausats. Oficialment, a dia d'avui, encara no hi ha res acreditat contra els activistes acusats de terrorisme.

Abans de l'estiu, amb el desconfinament, el jutge va reactivar l'operació Judes amb la declaració de quatre nous investigats per terrorisme. Dos dels detinguts el 23 de setembre -que van ser deixats en llibertat aquell mateix dia- i quatre nous acusats van declarar des de Sabadell i Mollet del Vallès. Destaca que tots ells, malgrat ser acusats d'un delictes greu com és el de terrorisme, van ser deixats en llibertat sense càrrecs. Passa el mateix amb els set activistes que van passar per la presó. "Vosaltres penseu que un terrorista que fabrica armes i explosius ha d'estar al carrer?", es preguntava Garzón al juliol.

Les noves proves que aporta l'acusació estan relacionades amb mobilitzacions en què van participar els investigats i amb converses entre ells. Segons el sumari, hi havia un ERT que seguia instruccions dels CDR. Tot això no queda acreditat en cap moment de la investigació, i de fet els empresonats asseguren que no es coneixien ni tenien una relació habitual. "No hi ha una relació comuna entre els set empresonats. No teníem relació ni érem un grup afectiu", insistia Garzón fa poques setmanes. Les investigacions també apuntaven a la voluntat dels detinguts d'ocupar el Parlament i a suposades relacions amb intermediaris de Carles Puigdemont. Res d'això tampoc no s'ha pogut acreditar.

5. El dret penal de l'enemic. La defensa dels CDR implicats en l'operació Judes l'ha portada des del primer moment el col·lectiu Alerta Solidària. Des del principi, els advocats han denunciat l'aplicació d'un dret penal de l'enemic en la causa contra els CDR, és a dir, l'ús d'un dret específic per a un col·lectiu per la seva ideologia, i no per les coses que han passat. Ni els CDR ni els set activistes empresonats han participat en cap atemptat ni cap acció violenta, tampoc es pot acreditar que tinguessin capacitat per fer-ho, però tot i així s'ha creat una causa per terrorisme - amb les implicacions que això té a l'hora de limitar drets dels acusats- pilotada des d'un tribunal concret com és l'Audiència Nacional.

"Allargaran la causa en la mesura que creguin que els pot ser rentable", sostenen des d'Alerta Solidària. Amb les filtracions de fa 15 dies, coincidint amb la prèvia de la vista de Quim Torra al Suprem sobre la seva inhabilitació, les defenses creuen que es podria utilitzar de nou l'operació Judes per condicionar la ciutadania de cara a possibles mobilitzacions en cas que l'alt tribunal l'aparti del càrrec. Un moviment que ja es va fer, ara fa un any, amb motiu de la sentència de l'1-O.